

Tevékenységi tervek

Tervezett projektek a tevékenységekbe integrált tanuláshoz

A projekt címe: Püünkösdi királyság (június 2. ballagás és évzáró ünnepség)

A projekt megvalósulásának tervezett ideje: 2023. 05. 15. – 2023. 06. 02.

A projekt tervezett indító élménye: Koronázáshoz szükséges eszközök begyűjtése. Királyokról és királynőkről szóló könyvek előkészítése.

A projekt várható lezáró élménye: Püünkösdi király és királynő megkoronázása. Évzáró és ballagási ünnepség.

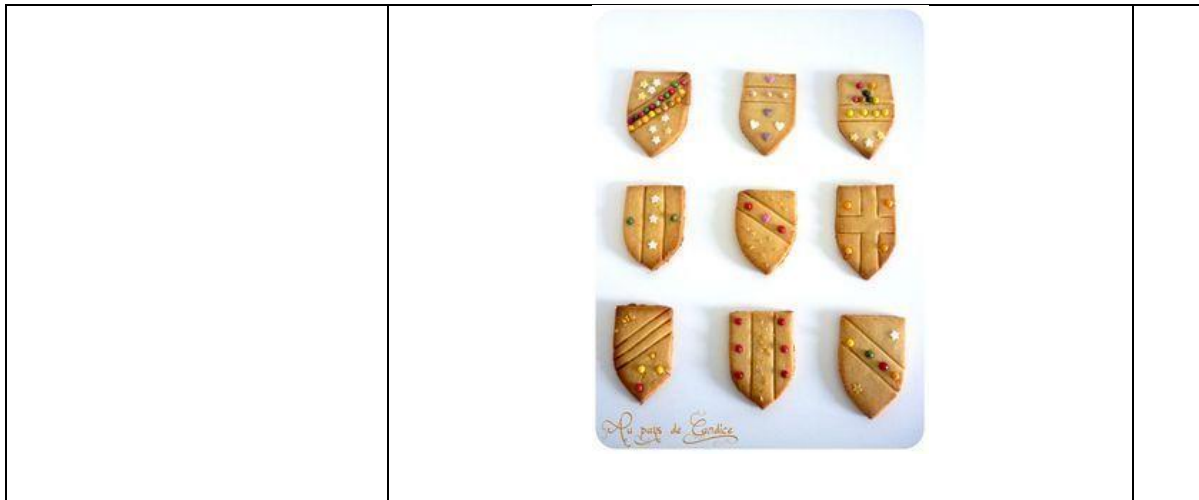
A projekt megvalósítása során kiemelt céljaink: A játékos tevékenységek során szerezzenek ismereteket a királyokról, királynőkről. Ismerjék meg az életüket. Örömmel vegyenek részt a tevékenységekben. Ismerjék meg a püünkösdi szokásokat. A püünkösdi hagyományok megismerése, ápolása. Az évzáró és a ballagás hangulatának megteremtése. Éljk át a készülődés örömet.

A projekt során megvalósítandó feladataink: Éljk bele magukat a játékokba és fejlődjön érzelmi intelligenciájuk. A népszokásokhoz kapcsolódó mondókák, énekes játékok, dalok megismerése. Szereplési vágy felkeltése.

A projekt során kiemelten fejleszthető képességek pl: Értelmi képességek fejlesztése – figyelem, emlékezet, gondolkodás. Szocializációs képességek fejlesztés – társas kapcsolatok alakítása, együttműködés, egészséges versenyszellem alakítása. Érzelmi, akaratik képességek fejlesztése – feladattartás, türelem, kudarcátírás, kitartás. Anyanyelvi és verbális képességek fejlesztése – szókincsbővítés, kifejezőképesség, mondatalkotás Motoros képességek fejlesztése – finom- és nagymozgások, erőnlét, állóképesség és szem-kéz-láb koordináció. Érzékelés, észlelés fejlesztése – hallás, látás, térpercepció.

Megjegyzés: A tervezett tevékenység megvalósulásának jelölése: +, ha elmaradt a megvalósítás:

Munka jellegű tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> • Saját vár előkészítéséhez az alapanyagok előkészítése, majd az eszközök elmosásában való segítkezés. • Királyi lakoma előkészítésében való segédkezés. • Sütikészítés	
------------------------------------	---	--

<p style="text-align: center;">Játék</p> <p>Játék feltételeinek biztosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése) 	<ul style="list-style-type: none"> • Szabad játék biztosítása • Pütkösdí királyság – próbatételek: <ul style="list-style-type: none"> - Célbadobás - Karikadobás - Kötélhúzás - Ki bírja tovább? – egy lábon állás - Lufiterelgetés – lufit kell terelgetni fakanállal, aki elsőnek ér be a célba, az nyer. - Bothúzás – a két ellenfél egymással szemben ül a földön, talpukat egymásnak feszítik. Egy botot két kézzel megmarkolják és igyekeznek a másikat maguk felé húzni, hogy az egyensúlyából kibillenjen. (fiúk) - Kakasviadal – karba tett kézzel, egy lábon szökdelve, kis lökésekkel próbálják a társukat kilökní a körből. (fiúk)
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Másold le a várat! – várépítés papírtéglából időre. Akjé előbb felépül az a nyertes.</i> - <i>Téglafutás – minden versenyző két téglát kap. Úgy kell végig menni a pályán, hogy csak a téglára léphetnek,</i> - <i>Versenyfutás</i> - <i>Szépségválasztás (lányok)</i> - <i>Logikai játékok, – puzzle kirakása időre, sorba rendezés.</i> 	
<p><i>Külső világ tevékeny megismerése</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Alapvető környezet és természetvédelmi ismeretek,</i> • <i>matematikai tapasztalatok, matematikai játékok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beszélgetés során ismerkedés a pünkösd szokásokkal, mit ünneplünk pünkösdkor – húsvét után az 50 napon ünnepeljük az egyház születésnapját, a pünkösd napját. Tavaszközöntő ünnep Európa szerte. A néphit szerint, ha pünkösdkor szép az idő, akkor jó lesz a bortermés.</i> • <i>Pünkösd jelképe – a pünkösd rózsza (a legények pünkösd rózsát tettek annak a lánynak az ablakába, akinek udvarolni akartak) és a fehér galamb.</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kik voltak a pünkösdkirályok? - A népszokás szerint pünkösd idején tartották a legényavatást, amikor a fiúkból felnőtt férfi vált. Ezek a legények részt vehettek a pünkösd királyválasztáson. Különböző ügyességi próbákon (lőverseny, bikahajtsza, bothúzás, rönkhúzás, kakaslövés, kaszálás) mérték össze erejüket és ügyességüket. A győztes egy évig ingyen ihatott a kocsmában, neki tartoztak engedelmességgel a többiek, és viselhette a pünkösd koronát. Barátai vigyáztak a lovára és minden mulatságba meghívták,</i> • <i>Kik a királyok és királynők? Élnek-e ma is királyok? Mely országoknak van még ma is királya?</i> • <i>Ismerkedés a leghíresebb magyar királlyal – Mátyás király legendája. Mátyás a törökök feletti győzelmével érdemelte ki, hogy nevét mindenki ismerje. Ekkor rendelték el, hogy minden európai országban délben harangozzanak a győzelem megünneplésére. Innen származik a hazánkban mai napig fennmaradó hagyomány.</i> • <i>Matematikai tapasztalatszerzés:</i> • <i>Számolási készség, rész-egész viszony gyakorlása.</i> 	

	<ul style="list-style-type: none"> Mesés matematikafoglalkozás során – sorba rendezés, sorszámnevek gyakorlása. 	
<p><i>Verselés, mesélés</i></p> <ul style="list-style-type: none"> anyanyelvi játékok beszélgető kör drámajátékok 	<ul style="list-style-type: none"> Mese: Mesék és mondák Máttyás királyról <p><i>A só – magyar népmese (Gyermek Irodalmi Tallózó, 30. old.)</i> <i>Borsószem-hercegkisasszony – népmese (Gyermek Irodalmi Tallózó, 155. old.)</i> <i>Benedek Elek: A csúnya királyfi és a szép királykisasszony</i> <i>A király próbatételei – mesés matematikafoglalkozás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vers: Mentovics Éva: <i>A királylány</i> Juhász Magda: <i>Ha én király lennék</i> Héttvári Andrea: <i>Csendkirály</i> Mentovics Éva: <i>Hív a csengő</i> Kovács Barbara: <i>Kicsik búcsúja a nagyoktól</i> Iványi Mária: <i>Nagycsoportosok búcsúztatása</i> Óvodának három éve Mondókák: <i>Én vagyok a királylány!</i> <i>a legeslegszebb virágszál</i> <i>ruhám csillog, szemem kék</i> <i>hercegemet várom épp.</i> <p><i>Kék ruhája, sárga selyem rojtja,</i> <i>Azt üzente Róza néném</i> <i>Piros pünkösdi napján,</i> <i>Koszorúkat fonjunk!</i></p> <p><i>Gyöngye vessző vagyok,</i> <i>Mindenfelé hajlok,</i> <i>Nem anyától lettem,</i> <i>Rózsafán termettem.</i> <i>Piros pünkösdi napján,</i> <i>Hajnalban születtem.</i></p>	
<p><i>Rajzolás,</i> <i>festés,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Királyi portré – önarckép készítés 	

*mintázás,
kézimunka*

- *Királyi pajzs - kartonból*

- *Közös vár készítés*

- *Királyi portré – Önarckép készítés*

- *Csillár készítés a várba – közös alkotás*

Mozgás

- *a mindennapos testmozgás játéka, feladatai*

- *Játékos mindennapos testmozgás*
- *Szabad levegőn való mozgás biztosítása*
- *Kirándulás*
- *Testnevelés:*
Járás: körbe járás - járás előre, fejtetőre helyezett babzsákkal, karok oldalsó középtartásban.
Futás: futás körbe – futás előre magas térdemeléssel, mellső középtartásban babzsákfogással.
- *Gimnasztika:*
Láb - kar: Kf. zártállás, babzsákfogás mélytartásban – szökdelés 3x, majd ugrás terpezállásba, babzsáklendítéssel magastartásba.
Törzs: Kf. terpezállás, csípőretartás, babzsák a fejtetőn - törzsfordítás jobbra, majd balra.
Has: Kf. hajlítottülés, talpak a levegőben – babzsákadogatás a térdek alatt egyik kézből a másikba.

	<p>Hát: Kfi. Törökülés, támasz a térden, babzsák a fejtetőn – hinta jobbra és balra popsiemeléssel.</p> <p>Láb: Kfi. Szögállás, csípőretartás, állás a talajra tett babzsák előtt – páros lábon szökdelés előre-hátra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Főgyakorlat: Akadálypályákon a természetes mozgások és egyensúly gyakorlására. • Játék: Adj király katonát! • Levezetés: lassú járás és hanyatt fekvés közbeni légzőgyakorlatok 	
--	--	--

<p>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lányok ülnek a toronyba... páros tánc • Koszorú, koszorú... hangfelismerős játék (ism.) • A pünkösdi rózsza... (Ünnepsoroló 157. old.) • Mi van ma?...- kerdős, kapus játék (Így tedd rá! 164. old.) • Ácintos, pácintos – kerdős játék (Így tedd rá! 164. old.) • Billegünk, ballagunk,... • Három egész napon át... • Kedves Óvodám... • Szép és tisztaéneklés fejlesztése. • Hallás és metrumérzék fejlesztése. 	
---	---	--

Mentovics Éva: A királylány

Ékes a koronám,
csillog-villog,
két szemem pillája
szendén pislog.

Gyémántos fejdíszem
földig fátjol,
bársonyos cipellőm
szinte táncol.

Várom a herceget,
jöjjön értem,
csillogó jeggyűrűt
hozzon nekem.

Juhász Magda: Ha én király lennék!

Ha én király lennék,
tudjátok mit tennék?
Házat építenék

anyának, apának,
és egy még nagyobb
az egész világnak!

Ha én király lennék,
nem lenne több árva,
elférnének együtt
abban a nagy házban.
Nem volna több koldus,
nem volna több szegény,
mindenkinek jutna,
a királynál ebéd.
De tudom, hogy király
csak akkor lehetek,
ha az iskolában
mindig jól felelek,
Ott majd kitanulom
a bölcs királyságot,
s Mátyás király módra
járom a világot.

Ha én király lennék,
soha nem feledném

azt, hogy én is voltam
egykor szegény legény.
A cipőmnek most is
lyukas lett a talpa.
Legyek akkor inkább
király helyett... varga?
A varga is szegény,
akkor mit is tegyek?
Legjobb lesz, ha előbb
iskolába megyek!
Aztán évek múlva,
hogyma jól tanulok,
lyukas cipőmben is,
királyságra jutok!

Rímtündér Facebook oldal

Hétfári Andrea

Csöndkirály

Csöndországban Csöndkirály
jó hangosan kiabál:
- Csöndet kérek! Csönd legyen!
Álomország idelenn.
(hangosan)

Ne hangoskodj, mert az álom
elillanhat lepkeszárnyon.
Ne beszélj, ne kiabálj,
Csöndországban ez szabály!
(halkan - mutatóujj a szánk előtt)

Akinél nem jár a száj,
az lesz most a Csöndkirály.
(nagyon halkan suttogva)
(másik mutatóujjat keresztbe tenni
az elsőn - kislakatot mutatva)

Mentovics Éva: Hív a csengő

Három éves múltam éppen...
Eleinte sírtam, félttem.
Eltelt egy év, kettő, három,
hat gyertya ég a tortámon.

Gyorsan szálltak el az évek,
Már nem sírok, nem is félek,
Sőt, hogyha még engednétek,
itt töltenék néhány évet.

Tudom, tudom, ezt nem lehet.
Meg is értem, és elmegyek,
Vágyom is a sok tudásra.
Vár a tankönyv, írka, táská.

Csengő hív a tantermekbe.
Vár a betű, számok, lecke...
Óvó nénik, kispajtások –
néha azért visszajárok,

Kovács Barbara: Kicsik búcsúja a nagyoktól

Ballagnak a nagyok,
Vajon hová mennek?
Miért hagynak itt minket,
meg ezt a szép kertet?

Kinőtték az óvodát? Unják a
meséket?
Miért szól nekik sok vers
és búcsúzó ének?

Iskolába mennek betűket
tanulni,
Sok tudománytól fognak
okosodni.

És, ha majd eljönnek
látogatni minket,
Ők olvasnak nekünk
csodaszép meséket.

Kívánjunk hát nekik
szerencsés tanulást,
Most pedig vidám búcsúzást,
ballagást.

Iványi Mária: Nagycsoportosok búcsúztatása

Nem jöttök már óvodába,
Iskolások lesztek,
játék helyett számokkal és
könyvvel ismerkedtek,

Megtanultok betűt írni,
pocakos b-t, ó-t, á-t,
rajzoltok szép színes képet,
s hangjegyekből kötöttát.

Azért mi sem búslakodunk,
itt a mackó, s labda.
Jövőre meg találkozunk
az iskolapadban.

Óvodának három éve

Óvodának három éve,
vidám napok szép emléke,
elbúcsúzom tőled,
itt hagylak ma végleg.

Vár már az iskola,
benne a sok új csoda:
betűvarázs, számország
kítárul a nagyvilág.

Ám a sok vidám napot
mit az óvodám adott,
elfeledni nem fogom,
ezt már biztosan tudom.

Ének:

Lányok ülnek a toronyba'
arany kőszorúba',
Arra mennek a legények
sárga sarkantyúba',
Lányok vagytok, szépek vagytok,
Piros az orcátok,
Kertbe mentek rózsát szedni,
Szívem szakad rátok,

A pünkösdi rózsza kihajlott az útra,
Én édesem, én kedvesem, szakíts egyet róla.
Egyet szakasztottam, el is hervasztottam,
tejbe-vajba fűrosztottam, hóba szalasztottam.

Billegünk, ballagunk,
Jó így körbejárni!
Itt vagyunk meg ott vagyunk,
Tessék meg-megállni!
Mint a fűben a madár
Körül néz és messze száll!

Billegünk, ballagunk,
Mindent körbejárunk!
Itt vagyunk meg ott vagyunk,
Ez volt a mi házunk!
Megerettünk Óvoda,
Nem felejtünk el soha!

Három egész napon át
Bújtam erdő vadonát,
Gombamezőt, sziklatetőt
Bejártam.

Három egész napon át
Faragtam egy fűrűlyát,
Vadrózsából tündérsípöt
Csináltam.

Szól a nóta halkán,
Csak éppen, hogy halljam.
Levegőben erre-arra
Kanyarog a dallam.

Mi van ma, mi van ma?
Piros pünkösdi napja.
Holnap lesz, holnap lesz,
A második napja.

Jó legény! Jól megfogd
Lovadnak kantárját!
Hogy el ne tapossa
A pünkösdi rózsát!

Ácintos, pácintos, tarka tulipános,
Hintseték virágot az Isten Fijánok!

Utána ha mennél,
Bizony nem is lenéd.
Elvitte az esti szellő,
Akárcsak a pernyét.

Kedves óvodám, sok vig nap után
Itt a búcsúnap, indul a csapat.

Nem vár ide már játék, mesevár.
Tollam, ceruzám kísér ezután.

Benedek Elek: A csúnya királyfi és a szép királykisasszony

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy király, s annak egy olyan szép leánya, mint égen a ragyogó csillag. A szomszéd ország királyának meg volt egy fia, s ez olyan csúnya volt szegény, mint a sötét éjszaka. Meghallotta a híret a királyfi annak a világhíres szép királykisasszonynak, fogta magát, elment leánynézőbe. Fölmegy a király palotájába, mondja a királynak szíve szándékát. Mindjárt hívhatja a király a leányát, jött is a királykisasszony, de amikor meglátta a csúnya királyfit, azt mondotta: - Ilyen legénnyel még a cipőmet sem takaríttatnám ki. Búsult nagyon a szegény királyfi, kiment a palotából nagy szégyenkezve. De nem tudta kivenni a fejéből a szép királykisasszonyt. Azt mondta magában: "Egy életem, egy halálom, enyém lesz ez a leány!" Gondolt erre, gondolt arra, mit gondolt, mit nem, színaranyból veretett egy tyúkot tizenkét csirkével, aztán egy aranyguzsalyt aranykenderrel s egy aranytükröt, olyant, hogy csak bele kellett nézni, s a tükör olyan szépen muzsikált, hogy az angyalok sem szebben odafent a fényes mennyországban. Akkor aztán felöltözött áruhába, visszament a királyhoz, s beszegődött hozzá inasnak. Az aranytyúkot s a csirkéket, az aranyguzsalyt s az aranytükröt bedugta az ágy alá. De másnap elévette az aranytyúkot s az aranycsirkéket, kitétte a szoba közepére. Ott meglátta a királykisasszony szobaleányát. Szalad a szobaleány a királykisasszonyhoz, s mondja nagy lelkesedéssel: - Felséges királykisasszony, jöjjön velem, olyan csudaszép dolgot mutatok, amilyent még nem látott. Kimennek az inas szobájába, látja a királykisasszony az aranytyúkot s a tizenkét csirkét. Összecsapja a kezét. - Jaj de szépek, jaj de szépek! Add nekem ezeket! - mondja az inasnak. - Amennyit kívánsz, annyit fizettetek érte az édesapámmal. Mondotta az inas: - Pénzért nem adom, szép királykisasszony, adjon egy csókot, s legyen a magáé. A királykisasszony egy kicsit tétovázott, de aztán, isten neki, megcsókolta az inast. Azzal fölszedte a kötényébe az aranytyúkot, a tizenkét csirkét, szaladott nagy örömmel a szobájába. Másnap az inas elévette az aranyguzsalyt. Meglátja ezt is a szobaleány, szalad a királykisasszonyhoz, s jelenti: - Felséges királykisasszony, szép az aranytyúk, szépek a csirkéi, de még szebb dolgot láttam az inas szobájában. Futottak az inas szobájába, s amint beléptek, a szeme is káprázott a királykisasszonynak a szertelen ragyogástól. - Jaj de szép guzsaly, jaj de szép kender! De szeretnék ruhát fenni ebből! - mondotta a királykisasszony. - Kívánj akármit, megfizetem érte. Mondotta az inas: - Nem kívánok én sokat, szép királykisasszony, adj két csókot, s legyen a tied az aranyguzsaly. Egy kicsit gondolkozott a királykisasszony, de bizony megcsókolta az inast, s szaladott vissza a szobájába. Hanem volt, ami volt eddig, most jött csak az igazi. Harmadnap elévette az aranytükröt, felakasztotta a falra, s csak várta, hogy jöjjön a szobaleány, bizonyosan tudta, hogy megáll előtte. Hát csakugyan jön a szobaleány, meglátja a tükröt, odaszalad, belenéz, s abban a pillanatban elkezd a tükör muzsikálni. Azt hitte, hogy az angyalok muzsikálnak. Szaladott a királykisasszonyhoz. - Jöjjön, jöjjön, felséges királykisasszony, látott-e már muzsikáló tükröt? Mennek az inas szobájába, hanem mikor beléptek, akkor a tükör nem muzsikált. - Hiszen ez nem muzsikál - mondotta a királykisasszony. Szólt az inas: - Csak állj elébe, szép királykisasszony, nézd meg magad benne! Odament a királykisasszony, belenézett a tükörbe, egyszerre megzendült a muzsikája, s szólott olyan szépen, olyan keservesen, hogy a királykisasszonynak majd megszakadt belé a szíve. - Add nekem ezt a tükröt! - könyörgött a királykisasszony. Mondja az inas: - Neked adom, hogynem adnám, de három csók jár érte. De most nem is gondolkozott a királykisasszony, megölelte, megcsókolta háromszor azt a csúnya legényt. Éppen abban a pillanatban lépett be a király. Szörnyű haragra gerjedt, amikor látta, hogy az ő leánya, az a világhíres szép királykisasszony csókolja ezt az undok, csúnya legényt. - Ki a házamból - ordított a király -, ha kedves az életed! - s világgá kergette a leányát, világgá az inast. Kimentek a városból nagy bánattal, de mit mondok, csak a királykisasszony búsult, nagy volt a legénynek az öröme. Világért meg nem mondta volna, hogy ki s mi ő, úgy mentek, mendégéltek keresztül az országon, mignem eljutottak az inassá lett királyfi városába. Város végén volt egy fogadó, bementek oda, s ott azt mondotta az inassá lett királyfi: - Most én megmosdom, s te addig takarítsd meg a csizmáimat, hogy mehessek be a városba. Aztán majd visszajövök, te csak várj reám. Szót se szólott a királykisasszony, vette a csizmát, s szépen megtakarította. Azzal a királyfi bement a városba, fel az apja palotájába, ottan magára vette aranyos, gyémántos gúnyáját, befogatott hat paripát bársonyhintóba, s úgy hajtatott a vendégfogadóba a királykisasszonyért. Bemegy a királykisasszonyhoz, s ez csak nézi, nézi, nem akar hinni a szemének. - Emlékszel-e - kérdezte a királyfi -, amikor azt mondtad, hogy még a cipődet sem engednéd velem kitaríttatni? No, látod-e, én nem voltam olyan kevély, megengedtem, hogy te kitarítsd az én csizmámat. Nagyot nevetett a királykisasszony, nyakába borult a királyfinak, s mondta lelkes szóval: - Már akármit

mondtam, te az enyém, én a tied, ásó, kapa s a nagyharang válasszon el minket. Mindjárt a hintóba ültek, behajtották a király udvarába, s még aznap lett nagy hejehuja, dínomdánom, lakodalom. Ma is élnek, hogyha meg nem haltak.

A só

Volt egyszer egy öreg király, s annak három szép leánya. A fél lába már koporsóban volt a királynak, szeretne volna mind a három leányát férjhez adni. Hiszen az nem is lett volna nehéz, mert három országa volt, mind a három leányára jutott hát egy-egy ország. Hanem amiképpen nincs három egyforma alma, azonképpen a három ország sem volt egyforma. Azt mondta hát egyszer a király a leányainak, hogy annak adja a legszebbik országát, amelyik őt a legjobban szereti. Sorba kérdezte a leányokat, kezdette a legidősebbiken: - Felelj nekem, édes leányom, hogy szeretsz engem? - Mint a galamb a tiszta búzát - mondá a leány. - Hát te, édes lányom? - kérdezte a középsőt. - Én úgy, édesapám, mint forró meleg nyárban a szellőt. - Na, most téged kérdezlek - fordult a legkisebbikhez -, mondjad, hogy szeretsz? - Úgy, édesapám, ahogy az emberek a sót! - felelt a kicsi királykisasszony. - Mit beszélsz, te haszontalan lélek. - förmedt rá a király -, kítakarodj az udvaromból, de még az országomból is! Ne is lássalak, ha csak ennyire szeretsz! Hiába sirt, könnyörgött a királykisasszony, hiába magyarázta, hogy az emberek így meg úgy szeretik a sót - nem volt pardon s grácia: világga kellett, hogy menjen a kicsi királykisasszony. Elindult keserves sírás közt a kicsi királykisasszony, s betévedt egy rengeteg erdőbe. Onnét nem is tudott kivergelődni, szállást vert egy odvas fában, s ki-kijárt az erdőbe, szedett epret, málnát, szedret, mogyorót, s amit csak talált, úgy éldegélt egymagában. Egyszer, mikor már egy esztendő is eltelt volt, arra vetődött a szomszéd királyfi, s ez megpillantotta a királykisasszonyt a málnabokrok közt. De a királykisasszony is észrevette a királyfit, s nagy ijedten beszaladt a fa odvába. Utána megy a királyfi, s beszél: - Ki van itt? A királykisasszony meghúzódott az odúban, reszketett, mint a nyárfalevél, s egy szó nem sok, annyit sem szólt. Újra kérdi a királyfi: - Hé! Ki van itt? Ember-e vagy ördög? Ha ember: jöjjön ki, ha ördög: menjen a pokol fenekére! A királykisasszony most sem mert szólni. Harmadszor is kérdi a királyfi: - Hé! Ki van itt? Szóljon! Ember-e vagy ördög, mert mindjárt belövék! De már erre megijedt szörnyen a királykisasszony, s kibújt a fa odvából nagy szipogva-szepegve. Rongyos, piszkos volt a ruhája, szégyellte magát erősen, s keserves könnyhullatás közt mondta el a királyfinak, hogy ki s mi ő. Megtetszett a királyfinak a királykisasszony, mert akármilyen rongyos volt, akármilyen piszkos volt a ruhája, szép volt, kellemetes volt az arca. Szép gyöngén megfogta a kezét, hazavezette a palotájába, ott felöltöztette drága aranyos, gyémántos ruhába, s két hetet sem várt, de még egyet sem, azt gondolom, hogy még egy napot sem, de talán még egy órát sem: papot hívatott, megesküdtek, s csaptak akkora lakodalmat, hogy no ... ki tudná azt megmondani, hogy mekkorát. Telt-múlt az idő, a fiatal pár nagy békeességben élt, úgy szerették egymást, mint két galamb. Mondta egyszer a király: - Na, feleség, én akkora, mikor először megláttalak, nem is igen firtattam, hogy mért kergetett el az apád. Mondd meg nekem a tiszta valóságot! - Lelkém, uram - mondja a királyné -, én másként most sem mondhatom, mint ahogy akkora mondtam. Azt kérdezte az édesapám, hogy 'szeretem őt, s én azt feleltem: mint az emberek a sót. - Jól van - mondja a király -, majd csinálók én valamit, tudom, visszafordul az édesapád szíve. Hogy s mint fordítja vissza, arról semmit sem szólt a feleségének, hanem csak befordult a másik szobába, levelet írt az öreg királynak, s abban meghívta délebedre. Hát el is ment a levél másnap, s harmadnap jött az öreg király hatlovas hintón. Fölvezette a fiatal király az öreg királyt a palotába, a palotának a legszebb szobájába, ottan már meg volt terítve az asztal két személyre. Leülnek az asztalhoz, hordják az inasok a fáinnál fáinabb ételeket, de hogy szavamat össze ne keverjem, a fiatal király megparancsolta volt, hogy az öreg király számára minden ételt külön főzzenek, süssenek, s abba sót ne tegyenek. No, ez volt csak az ebéd! Megkóstolta az öreg király a levest, merít belőle egy kanállal, kettővel, de le is tette mindjárt a kanalat, nem tudta megenni a levest, olyan sótalan volt. Gondolta magában az öreg király: ebből bizony kifelejtették a sót, de a sóban főttben (főtt marhahús) majd csak lesz. Nem volt abban annyi sem, mint egy mákszem. Hordták a pecsenyékét szép sorjában, de vissza is vihették, mert a vén király csak megnyalintotta, s belé sem harapott, olyan cudar sótalan, ízetlen volt mind a sok drága pecsenye. De már ezt nem állhatta szó nélkül az öreg király. - Hallod-e, öcsém, hát miféle szakácsod van nálad, hogy só nélkül süt-főz? - Sóval süt-főz az máskor mindég, felséges bátyámuram, de én azt hallottam, hogy bátyámuram nem szereti a sót, megparancsoltam hát, hogy fejét vétetem, ha egy mákszem sót is tesz az ételékbe. - No, öcsém, azt ugyancsak rosszul tevéd, mert én erősen szeretem a sót. Kitől hallottad, hogy nem

szeretem? - Én bizony éppen a kigyelmed leányától, felséges bátyámuram - mondá a fiatal király. Abban a szempillantásban megnyílék az ajtó, belépett a királyné, az öreg király legkisebbik leánya. Hej, Istenem, örült az öreg király! Mert még akkor megbánta volt szívéből, hogy elkergette a leányát, s azóta ország-világszerte kerestette mindenfelé. Bezzeg, hogy most a legkisebbik leányának adta legnagyobbik országát. A fiatal király mindjárt kezére vette ezt az országot is, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Borsószem-hercegnőasszony

Volt egyszer egy királyfi, aki hercegnőasszonyt akart feleségül venni, de nem ám holmi jöttment hercegleányt, hanem olyat, aki igazán trónra termett. Bejárta az egész világot, hogy meglelje a hozzá illőt, de minden választottjában talált valami kivetnivalót. Hercegnőasszony akadt ugyan elég, de a királyfi kételkedett benne, hogy vérbeli hercegnőasszonyok, mert mindegyik tett valami olyat, ami nem illett hozzá. Hazatért hát a királyfi a birodalmába, és igen elbúsult, hogy nem lel magához való feleséget.

Egy este szörnyű vihar kerekedett, dörgött-villámlott, az eső meg úgy zuhogott, mintha dézsából öntötték volna. A nagy ézengésben egyszer csak megverte valaki a palota kapuját. Az öreg király maga ment kaput nyitni.

Egy hercegnőasszony állt a küszöbön. De uram teremtem, hogy megtépázta a zuhogó eső meg a vad szél! A hajáról, ruhájáról patakokban szakadt a víz, a cipője orrán befolyt az eső, a sarkán meg kifolyt. S mégis azt merte mondani, hogy ő vérbeli hercegnőasszony!

– No majd elvállik, hogy igazat mondott-e – gondolta magában az öreg királyné, de nem szólt senkinek; bement a hálókamrába, kiemelt az ágyból minden dunnát, párnát, derékaljat, s egy szem borsót tett az ágydeszkára. Aztán rárakott a borsószemre húsz derékaljat, azokra meg húsz vastag pehelydunnát, s oda vezette éjjeli hálásra a hercegnőasszonyt.

Reggel aztán megkérdezte tőle, hogy esett az alvás.

– Egy szemhunyást sem aludtam – panasolta a hercegnőasszony. – Isten tudja, mi volt abban az ágyban! Egész éjjel nyomott valami, akármelyik oldalamba fordultam. Csupa kék-zöld folt a testem. Resteltem megmondani, de sosem volt még ilyen kényelmetlen ágyam!

Most már aztán láthatták, hogy vérbeli hercegnőasszony a vendégük, mert húsz derékaljon és húsz pehelydunnán keresztül is megérezte azt a kicsi borsószemet. Csak egy javából való, igazi hercegnőasszony lehet ilyen kényes.

A királyfi nyomban feleségül vette, úgy megörült, hogy igazi hercegnőasszonyra akadt. A borsószem meg a királyi kincseskamrába került, ott mutogatják mind a mai napig, ha ugyan azóta el nem lopta valaki.

Aki nem hiszi, járjon utána.